

2018-10-12

Finansdepartementet
103 33
Stockholm

Lena Orpana
070-4819107
lena.orpana@tco.se

En ny reglering för tjänstepensionsföretag

Fi2018/02661/FPM

TCO lämnar här synpunkter på rubricerade promemoria,

Allmänt

TCO vill inledningsvis betona tjänstepensionens avgörande betydelse för såväl samhällsekonomin som individen. De kollektivavtalade tjänstepensionerna är en viktig del i det svenska pensionssystemet. Omkring 90 procent av arbetstagarna i Sverige omfattas av kollektivavtal som också innebär tjänstepension. Tjänstepensionen utgör en betydande del av försörjningen efter arbetslivet och dess betydelse kommer att öka i framtiden.

Det är därför av största vikt att de institut och bolag, som förvaltar och tryggar de kollektivavtalade tjänstepensionerna, kan verka på en fungerande marknad med regelverk som är anpassat till tjänstepensionsmarknaden med kollektivavtalsslutande parter.

TCO ställer sig kritisk till att promemorian inte fullt ut använder de möjligheter som ges av EU-lagstiftningen för att skapa en funktionell och självständig sektorreglering för tjänstepensionsinstitut. Istället för att utgå från det system som för kollektivavtalad tjänstepension som finns i Sverige för att därigenom skapa en väl fungerande marknad, har utredningen valt att utgå från befintlig lagstiftning för försäkringsrörelse med så små avvikelser som möjligt (5.4 och 5.5). Därmed går promemorians förslag heller inte i linje med det förslag som presenterades i utredningen om en ny reglering för tjänstepensionsföretag (SOU 2014:57)

TCO är av uppfattningen att en särskild sektorreglering för tjänstepensionsinstitut där det svenska regelverket anpassas till den rättsliga struktur och systematik som råder inom EU, skulle medföra att den svenska tjänstepensionsmarknaden kan utvecklas och att svenska bolag kan agera på lika villkor på EU:s inre marknad. Det skapar förutsättningar för ökad konkurrens och en fungerande och långsiktig marknad för tryggande och förvaltning av tjänstepensioner, nationellt och inom EU.

Definitioner och villkor

TCO ställer sig positiv till förslaget att ombildningen av befintliga livförsäkringsföretag till renodlade tjänstepensionsinstitut får ske utan tidsbegränsning. Det är av stor betydelse, inte enbart för nu existerande pensionskassor och företag med tjänstepensionsverksamhet, utan också för nyetablerade tjänstepensionsinstitut att kunna verka inom samma självständiga sektorreglering.

TCO instämmer med den uppfattning som framförs i promemorian, att även tilläggen till tjänstepensionsförsäkringen, exempelvis sjuk- och efterlevandepension, sjukförsäkring, premiefrielseförsäkring, räknas in i definitionen av tjänstepensionsförsäkring (6.3). Det är också viktigt att definitionen av tilläggsförsäkring till tjänstepension inte blir för snäv, så att centrala kompletterande förmåner utesluts.

TCO avstyrker förslaget att tillstånd för ombildning till tjänstepensionsinstitut inte ska kunna ges till företag som endast meddelar tilläggsförsäkringar (7.2). En sådan begränsning försvårar dels för nuvarande struktur av institut för de kollektivavtalade förmånerna och dels parternas möjlighet till ett framtida effektivt och ändamålsenligt tryggnade av förmånerna. TCO har inte noterat att någon sådan begränsning skulle ges av EU-direktivet, utan menar att det är kollektivavtalet som definierar om tilläggsförsäkringar ska räknas in som tjänstepensionsförmån eller inte.

Solvensregler och kapitalkrav

TCO anser att kapitaltäckningskraven i tjänstepensionsinstitut, till nivå och utformning, behöver vara anpassade till de specifika förhållanden och den risk som råder vid tryggnandet av kollektivavtalad tjänstepension med mycket långsiktiga åtaganden. På så sätt möjliggörs både säkra åtaganden för arbetstagarnas framtida pensioner och en god avkastning.

TCO kan ställa sig bakom förslaget att införa ett riskkänsligt kapitalkrav, men vill påpeka att förslag om tvingande lagstiftning och finansinspektionens möjlighet att ingripa med tvingande åtgärder, i sig innebär ökade krav.

För närvarande sker en övergång från förmånsbestämda till premiebestämda pensioner, där den enskilde arbetstagaren står risken. TCO vill i det sammanhanget påtala en möjlig konsekvens av höga kapitalkrav, nämligen försämrade möjligheter att erbjuda traditionell pensionsförsäkring med garanterade avkastning och att arbetstagare i högre utsträckning väljer fondförsäkring med ökad risk. På sikt ökar därigenom risken att traditionella

pensionsförsäkringar, som är ett tryggare alternativ, försvinner från marknaden.

I promemorian föreslås att svenska och utländska statsobligationer undantas från föreslagna begränsningar i investeringar i uppdragsgivande företag (9.3.4). TCO anser att även obligationer utgivna av kommuner och landsting får anses ha samma riskbild som svenska statsobligationer och därför också bör omfattas av detta undantag.

Information och distribution

TCO ställer sig kritiskt till promemorians förslag om att tjänstepensionsföretag ska omfattas av lagen om försäkringsdistribution (16.6.1). Detta då verksamhet som regleras av andra tjänstepensionsdirektivet enligt EU-lagstiftningen inte omfattas av försäkringsdistributionsdirektivet IDD som ligger till grund för lagen om försäkringsdistribution. TCO anser att en reglering avseende distribution, som är anpassad till det svenska systemet med kollektivavtalade tjänstepensioner, behöver ingå i en sektorreglering för tjänstepensionsföretag.

TCO avstyrker promemorians förslag att det inte ska råda avtalsfrihet när det gäller bestämmelser om distribution utöver det som anges i lagen om försäkringsdistribution. Redan idag tar de kollektivavtalsslutande parterna, genom valcentraler och krav på valbara bolag, stort ansvar för distribution och information till förmånstagarna och detta till låg kostnad. Därför bör regelverket hellre anpassas utifrån dessa förutsättningar.

Avslutande kommentar

Det är av mycket stor vikt att modellen för kollektivavtalad tjänstepension och tilläggsförmåner bibehålls och att inte onödiga begränsningar skapas. Detta system som parterna byggt upp och som fungerat väl under flera decennier, måste istället värnas.

Eva Nordmark
Ordförande

Lena Orpana
Utredare